

René Nelli
Życie
codzienne
katarów
w Langwedocji
w XIII w.

Przełożyła
Maria Ochab

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
Część pierwsza	
CZASY TRIUMFU	9
Rozdział pierwszy	
RELIGIJNY I SPOŁECZNY ASPEKT LANGWEDOCJI NA POCZĄTKU XIII WIEKU . .	11
Dusza, ciało i duch (11) — Wiara w reinkarnację (13) — Społeczeństwo lagwedockie a katarowie (14) — Wielcy feudalowie (17) — Drobną szlachta i mieszczaństwo (18) — Rolnicy, rzemieślnicy, kupcy i bankierzy (19) — Ho- nor i pieniąż (21) — Niezależność i bogactwo miast (23) — Kataryzm wo- bec feudalizmu (24)	
Rozdział drugi	
DOSKONALI	26
Powołanie i ceremoniał wtajemniczenia (26) — Modlitwa Pańska (27) — <i>Consolamentum</i> przy święceniach (29) — Stroje (32) — Życie we wspólnoc- cie (33) — Spowiedź i pokuta (35) — Życie w świecie (37) — Rzemiosło i handel (38)	
Rozdział trzeci	
WIERZĄCY	40
Małżeństwo bez ślubu (40) — Pojęcie grzechu (42) — Antykoncepcja (43) — Wierzący i Doskonali przy stole (44) — Wiara, zabobon i antyklerykalizm (45) — Obowiązki Wierzącego (47) — <i>Consolamentum</i> umierających (49) — Po śmierci (52)	
Rozdział czwarty	
KOBIETY	55
Wielkie damy i bogate mieszcżki (55) — Życie na zamku (57) — Trubadurzy, kochankowie i mężowie (58) — Miłość dworna a kataryzm (60) — Emancy- pacja kobiety (61) — Klasztor — jedyne schronienie kobiet samotnych: szlachetnie urodzonych, mieszcżek i wieśniaczek (63) — Od dworu miłości do męczeństwa (64)	
Rozdział piąty	
WIELCY PANOWIE I MALI RYCERZE	67
Bez troska, zbytek i poezja (67) — Wojna i miłość (69) — Wielcy feudalowie i kataryzm (70) — Rycerze (71) — Okres tolerancji: katolicy, katarowie i waldensi (73)	
Rozdział szósty	
MIESZCZANIE	75
Bogactwo i potęga miast (75) — „Mieszczanie-szlachta” (76) — Wierzy- ciele i lichwiarze (77) — Armatorzy i handlowcy (78) — Wpływ kataryzmu (79) — Mieszczanie-posiadacze kapitałów i katarowie wobec Kościoła i in- kwizycji (81) — Wolność handlu (83)	

214	Rozdział siódmy RZEMIEŚLNICY	85
	Przemysł langwedocki na początku XIII wieku (85) — Rzemiosło św. Pawła (86) — Społeczna i gospodarcza rola rzemieślników (88)	
	Rozdział ósmy CHŁOPI	91
	Życie na wsi (91) — Zabobon i magia (92) — Przenikanie kataryzmu na wieś (93) — Dziesięcina i chłopski antyklerykalizm (94) — Ewolucja chłopskiej mentalności (96) — Udział poszczególnych warstw społeczeństwa langwedockiego w kataryzmie (97)	
	Część druga PRZEŚLADOWANIA	
	Rozdział pierwszy INKWIZYCJA	101
	Początek krucjaty przeciw albigensom (101) — Działalność św. Dominika (102) — Inkwizycja biskupów (103) — Biskupi i dominikanie (104) — Inkwizytor i jego władza (106) — System policyjny (107) — Historia aresztowania Bélibaste'a (107) — Przesłuchania podejrzanym (109) — Uwięzienie w „Mur” (111) — Dialog głuchych (112) — Panowanie terroru (113) — Kary (115) — Herezja — źródło zysków dla Kościoła rzymsko-katolickiego (117) — Uroczyste zaparcie się (118) — Niepokonani (119)	
	Rozdział drugi KATAROWIE W PODZIEMIU	121
	Skutki traktatu w Meaux (121) — Pokojowe współistnienie (122) — „Podwójna gra” (123) — Życie w Tuluzie w połowie XIII wieku (126) — Humor i antyklerykalizm (127) — Prawa ograniczające zbytek (128) — Rozruchy ludowe (130) — Nadzieja na wyzwolenie (133) — Bunt rajców (134) — Procesy pośmiertne (136) — Życie w ukryciu i niepewności (137) — Donosy (139) — Solidarność katarów i organizacja ich oporu (140) — Antagonizm religijny w rodzinach (144) — Kasy zapomogowe (145)	
	Rozdział trzeci ŻYCIE W MONTSEGUR	148
	Katarskie początki Montségur (148) — Twierdza: stolica religijna i miejsce schronienia (149) — Dziwny świat (151) — Kontakty religijne, dyplomatyczne i wojskowe ze światem zewnętrznym (153) — Sprawy żywienia (155) — Skarbiec Montségur (156) — Życie religijne (159) — Rycerze i najemnicy (161) — Ekspedycje karne i sprawa Avignonet (162) — Miniaturowy świat (163) — Montségur w czasie oblężenia (165) — Kapitulacja i męczeństwo katarów (166)	
	Rozdział czwarty REAKCJE RAJCÓW I MIESZCZAN	168
	Upolitycznienie konfliktu religijnego (168) — Nawrócenia wśród rzymsko-katolickiego duchowieństwa i Francuzów (169) — Spisek w Carcassonne (170) — Wpływ kataryzmu na księży katolickich (172) — „Zamurowani” z Carcassonne i Apel rajców (173) — Żywotność kataryzmu mieszczańskiego	

w całej Langwedocji (176) — Wizyta króla i zniewaga ze strony Carcas-
sonne (177)

215

Rozdział piąty

OSTATNI KATAROWIE

Emigracja (179) — Kataryzm w Italii (180) — Wierność Wierzących (181) —
Przesyłki pieniędzy (183) — Przygody i niebezpieczeństwa potajemnych
podróży (183) — Apostolat Piotra Authier i praktyka *endura* (185) —
Zwyrodnienia kataryzmu (189)

179

WNIOSKI

Relikty kataryzmu (191) — Bierny opór i fanatyzm trwające od Montségur
do naszych dni (194)

191

Aneksy	197
Zestaw głównych postaci	199
Bibliografia	204
Spis ilustracji na wkładkach	206